

SO Initiatiefnota Nationaal Bomenplan (GroenLinks en SP) **18 februari 2020**

meer informatie: Adinda Lodders (06-1288 2887 / alodders@lto.nl)

In het kader van de klimaatagenda, het klimaatakkoord en het versterken van de biodiversiteit staat het aanplanten van bomen en het aanleggen van bos, sterk in de belangstelling. De Europese Commissie (EC) werkt aan een EU-bossenstrategie, welke eind 2020 verwacht wordt. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) werkt in samenwerking met de provincies aan de invulling van een bossenstrategie. In oktober hebben GroenLinks en SP de Initiatiefnota voor een Nationaal Bomenplan gepresenteerd.

De Nederlandse land- en tuinbouw staat aan de basis van groen, gezond en gewaardeerd voedsel, bloemen en planten. Daarnaast zorgen boeren en tuinders voor beheer en aankleding van het landelijk gebied. Zij nemen verantwoordelijkheid bij maatschappelijke opgaven, zoals het klimaatvraagstuk en het verbeteren van de biodiversiteit. Voor de uitrol van de bossenstrategie is samenwerking met de agrarische sector onontkomelijk.

Meer groen in het stedelijk gebied

De bossenstrategie en het Nationaal Bomenplan hebben consequenties voor de inrichting van het stedelijk en landelijk gebied en het gebruik van grond. In de bossenstrategie van minister Schouten wordt gesproken over de aanplant van bomen en bossen over 37.000 ha en in het Nationaal Bomenplan van GroenLinks en SP over 100.000 ha extra bos en 20.000 ha extra landschapselementen.

LTO Nederland hecht eraan te benadrukken dat de druk op grond (en daarmee op grondprijzen) zal toenemen. Dit moet worden gezien in relatie tot maatschappelijke eisen en ontwikkelingen die aan de land- en tuinbouw gesteld worden, zoals de grondgebonden melkveehouderij en de kringlooplandbouw. Om (onnodige) druk op landbouwgrond te voorkomen, wordt wat LTO Nederland betreft in eerste instantie gekeken naar grond die in eigendom van (lokale en regionale) overheden is, waaronder het stedelijk gebied.

De ambitie voor meer bomen in steden en dorpen wordt al lange tijd uitgedragen door de [Stichting De Groene Stad](#). De vakgroep Bomen, vaste planten en zomerbloemen van LTO Nederland is hierbij betrokken. In het licht van de bossenstrategie en het Nationaal Bomenplan, is een extra stimulans van De Groene Stad wenselijk. Dit kan door de uitrol van een partnerprogramma, waarin bedrijven en overheden zich verbinden aan het 'vergroenen' van hun omgeving door hierover afspraken te maken met de sector.

Kansen voor het verdienvermogen van boeren en tuinders

Ook in het landelijk gebied liggen kansen voor de aanplant van bomen. Door in de uitvoering van de bossenstrategie goede keuzes te maken, kan een positieve bijdrage geleverd worden aan een integrale benadering van o.a. klimaat en biodiversiteit. Dit moet tevens bijdragen aan het verbeteren van het verdienvermogen van boeren en tuinders.

LTO Nederland pleit ervoor om de rol van alle boeren en tuinders als beheerders van het landelijke gebied, zo goed mogelijk te benutten. Zij verdienen waardering voor de groene ecodiensten die zij aan de maatschappij leveren, zoals het aanleggen van landschapselementen. Om ervoor te zorgen dat dit een potentieel verdienmodel geeft, is het nodig dat resultaten goed meetbaar zijn. Daartoe worden in het Deltaplan Biodiversiteitsherstel reeds Kritische Prestatie Indicatoren ontwikkeld. Voor wat betreft de CO₂-vastlegging door boeren en tuinders is ontwikkeling van een meet- en monitoringssysteem noodzakelijk.

Bomen en planten uit Nederlandse kraamkamers

De Nederlandse boomkwekerij levert kwalitatief hoogwaardige en duurzame producten, waaronder de jonge bomen die aangeplant worden in de bossen, het landelijke en het stedelijke gebied. Hiervoor is het juiste uitgangsmateriaal nodig. Aan de basis van de boomaanplant staat de namelijk de keuze voor het juiste assortiment en de keuze van kwalitatief goed uitgangsmateriaal (zaden en stekken waaruit de bomen worden gekweekt).

Om verschillende maatschappelijke opgaven integraal te benaderen, is het nodig om bomen te kweken die de komende 10 tot 40 jaar veerkrachtig en vitaal zijn, hout leveren voor duurzame toepassingen, in bossen staan die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit en ruimte bieden voor recreatie. Hiervoor is het noodzakelijk dat geïnvesteerd wordt in het opzetten, beheren en uitbreiden van plantcollecties. Deze plantcollecties vormen de kraamkamers van waaruit zaden en stekken worden geleverd voor de teelt van het gewenste assortiment.

De huidige plantcollecties zijn verouderd en moeten daarom op korte termijn uitgebreid en vernieuwd worden. De aanloopkosten voor het realiseren van plantcollecties echter, zijn in aanvang hoog omdat revenuen pas na enkele jaren beschikbaar komen. Daarnaast is het van belang dat de gehele keten, van zaadleverancier tot en met de afnemer, zich bewust is van de lange termijn effecten van goed plantmateriaal en daar ook rekening mee houdt. Uit een slechte plant, kan nooit een goede boom groeien.

Keuzes die nu genomen worden, bepalen de komende decennia de inrichting van ons landschap en bos. Van de overheid wordt dan ook een proactieve houding verwacht waar het aankomt op budget voor het realiseren van plantcollecties enerzijds en een investeringsimpuls voor kennisontwikkeling en onderzoek anderzijds. Specifiek moet er nog veel onderzoek gedaan worden naar klimaatadaptatie en ziektedruk, nieuwe variëteiten en herkomsten en gemende bosconcepten.